

Landet foreslås herefter inddelt i 77 retskredse.

Af hensyn til betjeningen af publikum og advokater og som led i en rationalisering af arbejdsgangen ved retterne er det en afgørende fordel, såfremt behandlingen af de forskellige sagsarter kan ske samlet for større områder. Opdeling af en ret i afdelinger efter sagernes art er imidlertid ikke praktisk gennemførlig, såfremt der er tale om mere end 3 afdelinger, jfr. bemærkningerne til lov nr. 224 af 31. maj 1968 (Folketingstidende 1967-68, 2. samling, tillæg A, sp. 1725), hvorved der bl. a. tilvejebragtes hjemmel for oprettelse af Århus by- og herredsret. Det foreslås derfor, at der ligeledes i Odense, Aalborg og Randers oprettes kollegiale by- og herredsretter.

Efter forslaget vil Københavns byret blive normeret med en præsident og 31 andre dommere og by- og herredsretterne i Århus, Odense, Aalborg og Randers med en præsident og henholdsvis 11, 8, 7 og 4 andre dommere. Ved de fleste andre underretter foreslås der ansat én dommer. Dog foreslås der ved 19 underretter — retterne i Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Helsingør, Hillerød og Frederikssund, Roskilde byret, Roskilde herredsret, samt retterne i Holbæk, Slagelse, Næstved, Haderslev, Sønderborg, Vejle, Kolding, Fredericia, Silkeborg, Frederikshavn og Hjørring — ansat 2 dommere, og ved 7 underretter — Frederiksberg birkeret samt retterne i Lyngby, Ballerup, Esbjerg, Horsens, Herning og Viborg — 3 dommere.

Antallet af dommere forøges herved fra 159, heraf 2 præsidenter, til 171, heraf 5 præsidenter. Denne udvidelse af antallet af dommere skyldes en stigning i antallet af retssager. Det har i de senere år været nødvendigt i stigende omfang at lade retsassessorer og dommerfuldmægtige beklæde retten i henhold til faste konstitutioner, en udvikling, der på baggrund af de ovenfor nævnte forudsætninger i grundloven og retsplejeloven må anses for betænkelig.

Antallet af borgerlige sager, statsadvokatsager og politisager er således i 10-året 1960-70 steget med henholdsvis 5,28 pct., 114,7 pct. og 48,7 pct. På trods af denne betydelige stigning i sagsmængden har antallet af jurister beskæftiget ved domstolene på det nærmeste været konstant.

Om de økonomiske konsekvenser af forslaget kan følgende oplyses:

Oprettelse af de 12 dommerembeder — herunder 3 embeder som præsident for by- og herredsretterne i Odense, Aalborg og Randers — vil medføre nedlæggelse af nogle stillinger som retsassessor eller dommerfuldmægtig. Der vil dog ikke blive foretaget afskedigelser, idet nedlæggelserne agtes foretaget, efterhånden som stillingerne bliver ledige ved forflyttelse, forfremmelse el. lign. Det er endvidere en

forudsætning for reduktionen af antallet af fuldmægtige, at den fremtidige stigning i dommerkontorenes arbejdsbyrde bliver væsentlig mindre end den stigning, der er konstateret gennem de senere år.

Udgifterne ved den foreslåede reform vil således i princippet kunne beregnes som lønnen til 9 dommere og 3 præsidenter. Herfra kan trækkes besparelsen ved, at nogle af de dommerfuldmægtigstillinger, som bliver ledige ved udnævnelse, ikke genbesættes. Endvidere fradrages den besparelse, som fremkommer ved, at et mindre antal kontorfunktionærstillinger, der forventes at blive ledige i forbindelse med de foreslåede nedlæggelser, ikke vil blive genbesat.

De samlede årlige merudgifter kan herefter anslås til ca. 1.0 mill. kr.

Denne udgift kan imidlertid ikke betragtes som en merudgift udelukkende forårsaget af den foreslåede reform. Selv med en uændret retskredsinddeling ville der blive tale om betydelige udgiftsforøgelser, idet man bl. a. som følge af den foran omtalte udvikling i sagsantallet under alle omstændigheder havde måttet oprette et antal nye dommerstillinger inden for de nærmeste år.

I en række retskredse vil de bygninger, der er til retsvæsenets rådighed, være tilstrækkelige, selv om retskredsens områder udvides. I et ikke ubetydeligt antal retskredse vil det dog være nødvendigt at fremskaffe yderligere lokaler enten ved lejemål, ombygning, tilbygning eller i enkelte tilfælde ved opførelse af nye domhuse. Udgifterne hertil kan i 1971-priser anslås til ca. 20 mill. kr.

I de 22 retskredse, der nedlægges, vil det være muligt at afhænde en række ejendomme og opsiges enkelte lejemål. Da indtægterne ved sådanne dispositioner skønsmæssigt kan anslås til ca. 6 mill. kr., vil nettoudgiften til tilvejebringelsen af de nødvendige lokaler i forbindelse med reformen beløbe sig til ca. 14 mill. kr.

For så vidt angår ændringerne af retskredsinddelingen i de enkelte dele af landet bemærkes følgende:

Nr. 1-11 (København, Frederiksberg og Københavns amt):

Da den kommende kommunale struktur i dette område endnu ikke er endelig fastlagt, stilles der ikke forslag om en almindelig revision af retskredsinddelingen. Der foreslås dog følgende ændringer:

Tårnby retskreds, der er identisk med Tårnby politikreds, omfatter Dragør, Store Magleby og Tårnby kommuner. Indbyggertallet i retskredsen var den 1. januar 1969 56.107 og den 1. juli 1970 55.691.

Justitsministeriets strukturudvalg vedrørende